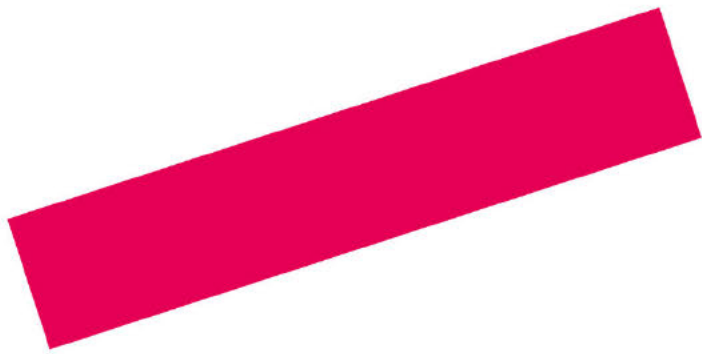

ASSOCIATE DEGREE PRAKTIJKONDERSTEUNER HUISARTSENZORG

Aanvraag macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

INHOUDSOPGAVE

1	BASISGEGEVENS INSTELLING EN OPLEIDING	5
1.1	Basisgegevens instelling	5
1.2	Basisgegevens opleiding	5
2	ALGEMENE INFORMATIE OPLEIDING	6
2.1	Inhoud opleiding en onderwijsprogramma	6
2.2	Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen	7
2.3	Beroeps- / arbeidsmarktprofiel afgestudeerden	7
2.4	Afstemming	8
2.5	Analyse verwant (toekomstig) aanbod	9
2.6	Geschatte instroom in de nieuwe opleiding	10
3	ONDERBOUWING AANVRAAG BEKOSTIGING.....	12
3.1	Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte.....	12
3.1.1	ROA.....	12
3.1.2	UWV.....	12
3.1.3	Aanvullende bronnen arbeidsmarkt	12
3.1.4	Conclusie ROA, UWV en aanvullende bronnen	13
3.1.5	Onderzoek onder werkgevers	14
3.1.6	Gesprekken met vertegenwoordigers van het werkveld	15
3.1.7	Conclusie uit gesprekken met vertegenwoordigers werkveld	18
3.2	Eindconclusie werkveldbehoefte.....	18
3.3	Noodzaak tot start nieuwe opleiding.....	19
3.3.1	Aansluiting instellingsprofiel HAN	20
3.3.2	Hogeschool Viaa	20
3.3.3	Christelijke Hogeschool Ede.....	21
3.3.4	Van Hall Larenstein.....	22
3.3.5	Zuyd Hogeschool	22
3.3.6	Fontys Hogeschool	22
3.3.7	Avans	22
3.4	Conclusie vergelijking instellingsprofielen.....	23

4	ONDERBOUWING VAN VOORGESTELDE RIO- EN ISCED-INDELING	24
4.1	Voorstel RIO-indeling.....	24
4.2	Voorstel ISCED-indeling	24
5	BIJLAGEN	25

1 BASISGEGEVENS INSTELLING EN OPLEIDING

1.1 Basisgegevens instelling

Naam instelling(en)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
BRIN-code(s)	25 KB
KvK-nummer(s)	KvK 09091785
Contactpersoon aanvraag	████████████████████ ████████████████████ ████████████████████
Contactpersoon CvB	████████████████ ████████████████████ ████████████████████

1.2 Basisgegevens opleiding

Kenmerk aankondiging	A24-072
Naam	Praktijkondersteuner Huisartsenzorg
Oriëntatie	HBO
Niveau	Associate Degree
Vorm	Duaal
Gemeente(n) waar de opleiding wordt gevestigd	Nijmegen
Taal	Nederlands
Studielast	120 ECTS
Studieduur	2 jaar
Beroepsvereisten	Niet van toepassing
Capaciteitsbeperking	Niet van toepassing
Beoogde startdatum	September 2026
ISAT-code	Niet bekend
RIO-(sub)onderdeel	Gezondheidszorg
ISCED-rubriek	Medische assistentie (91302)

2 ALGEMENE INFORMATIE OPLEIDING

2.1 Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

De zorg ontwikkelt zich richting meer eigen regie voor de zorgvrager: van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Deze ontwikkeling is een belangrijk uitgangspunt in het onderwijs. Thema's als persoonsgerichte zorg, samen beslissen, preventie en gezondheidsbevordering krijgen hierin een centrale plek.

Daarnaast is de druk op de zorg groot en zal de komende jaren alleen maar toenemen, waarbij veel gevraagd wordt van de eerstelijns huisartsenzorg. Deze toenemende druk vraagt om innovatieve en wendbare zorgprofessionals. Om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar deze zorgprofessionals is het initiatief ontstaan om een Ad-opleiding Praktijkondersteuner Huisartsenzorg te starten bij de HAN op de locatie Nijmegen.

De tweejarige duale Ad-opleiding POH is gebaseerd op het landelijk functieprofiel van de praktijkondersteuner huisartsenzorg (POH), dat op zijn beurt is gestoeld op de zeven CanMeds-rollen. Dit kader vormt de basis voor de professionele identiteitsontwikkeling van studenten en bereidt hen voor op de dynamische en voortdurend veranderende praktijk binnen de huisartsenzorg. De opleiding leidt competente en wendbare zorgprofessionals op met een brede rol, waarbij continue persoonlijke en vakinhoudelijke groei centraal staat. Interprofessioneel samenwerken en praktijkgericht leren zijn daarbij sleutelbegrippen. Studenten leren effectief inspelen op complexe, multidisciplinaire zorgvragen.¹

De opleiding maakt gebruik van blended learning, waarin online leren, contactonderwijs en werkplekleren elkaar versterken. Praktijk- en simulatieonderwijs spelen hierbij een grote rol. De inhoud wordt continu afgestemd met het werkveld, zodat relevantie en actualiteit gewaarborgd blijven. Het programma is praktijkgericht en gericht op directe toepasbaarheid. Studenten leren in een authentieke beroepscontext aan de hand van realistische casuïstiek en actuele zorgvraagstukken. Begeleiding komt vanuit de praktijk, van docenten en medestudenten. Door te reflecteren en praktijkervaringen te delen, ontstaat een sterke verbinding tussen theorie en handelen.

De opleiding bestaat uit vier modules verdeel over 4 semesters. De leerresultaten zijn verdeeld over de modules. Hieronder staat een schematische weergave van het curriculum:

¹ Competentieprofiel Praktijkondersteuner Huisartsenzorg (juni 2025), p. 7. Zie bijlage 1.

Curriculum AD POH					
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	
Jaar 1	Cursus 'De POH en de patiënt' (20 EC) LUK 1.1 / 4.1 / 5.1 1 summatief tentamen		Cursus 'Behandelingen en regie' (20 EC) LUK 2.1 / 3.1 1 summatief tentamen		Portfolio/CdI (summatief)
	Cursus Medische kennis 1 (5 EC) LUK 9.1 / 9.2		Cursus Medische kennis 2 (5 EC) LUK 9.3 / 9.4		
	Deeltentamen AFP Algemeen	Deeltentamen AFP/CVRM	Deeltentamen AFP / DM	Deeltentamen AFP / Astma & COPD	
	Cursus Persoonlijke en professionele identiteit en beroepsontwikkeling (10 EC) LUK PPI1 / 8.1				
	Startgesprek	Ontwikkelgesprek	Ontwikkelgesprek		
	Praktijkleren - leercoaching - portfolio opbouw				
Jaar 2	Cursus 'Bevorderen van gezondheid' (5 EC) LUK 5.2 1 summatief tentamen		Vervolg cursus Zorg in hoogcomplexere situaties / cursus Samenwerken en regie (inclusief cursus reanimeren)		Portfolio/CdI (summatief)
	Cursus 'Kwaliteit en veiligheid' (10 EC) LUK 7.2 1 summatief tentamen				
	Cursus 'POH in hoogcomplexere situaties' (20 EC) LUK 1.2 / 2.2 / 6.2 (integratie van medische kennis)				
	Cursus 'Samenwerken en regie' (15 EC) LUK 3.2 / 4.2				
	Cursus 'Persoonlijk leiderschap en beroepsontwikkeling' (10 EC) LUK PPI2 / 8.2				
	Ontwikkelgesprek		Ontwikkelgesprek		
Praktijkleren - leercoaching - portfolio opbouw					

2.2 Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen

Studenten zijn toelaatbaar met een diploma op mbo niveau 4, havo of vwo. Voor kandidaten van 21 jaar en ouder zonder formele vooropleiding is een 21+ toelatingsonderzoek beschikbaar, waarmee zij hun geschiktheid voor een hbo-studie kunnen aantonen. Studenten met een buitenlands diploma kunnen een diplomawaardering laten uitvoeren om te bepalen of hun diploma gelijkwaardig is aan de Nederlandse toelatingseisen. Deze beoordeling dient afgerond te zijn vóór de start van de opleiding.

2.3 Beroeps- / arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

De POH is voornamelijk werkzaam binnen de chronische zorg, met een focus op de begeleiding van mensen met Diabetes Mellitus type 2, Astma/COPD en/of Cardiovasculair risicomanagement (CVRM). Daarnaast wordt de POH steeds vaker ingezet binnen de eerstelijnszorg voor ouderen. Deze zorg en ondersteuning worden vaak vormgegeven in multidisciplinaire zorgprogramma's, waarin de POH samenwerkt met verschillende disciplines om een optimale kwaliteit van zorg te bieden.

De afgestudeerde Ad-POH ondersteunt de huisarts. De rol van hbo-opgeleid personeel in de huisartsenpraktijk wordt groter. Zorgverzekeraars stellen steeds striktere eisen aan de POH die naast de geprotocolleerde zorg meer complexe zorgtaken gaat uitvoeren.

In het landelijke competentieprofiel van de praktijkondersteuner Huisartsenzorg staan de CanMeds-rollen centraal met daarbij behorende kennis, vaardigheden en attitude. Al deze vaardigheden worden gecombineerd in de werkzaamheden van de POH. In de opleiding zullen daarom beroepstaken centraal staan die een goede uitvoering vraagt van verschillende rollen en competenties. De volgende beroepstaken zijn opgesteld:

- Vaststellen van de benodigde zorg
- Zorgplan in de praktijk: uitvoering en evaluatie

- Regie voeren in de zorg
- Samenwerken in het (zorg)netwerk
- Bevorderen van gezond leven
- Bevorderen van zelfregie en zelfredzaamheid
- Optimaliseren van kwaliteit en veiligheid
- Bevorderen van beroepsontwikkeling
- Persoonlijke en professionele identiteitsontwikkeling
- Medische kennis²

2.4 Afstemming

Er zijn twee sterk verwante opleidingen: de Ad Praktijkondersteuner Huisartsenzorg die sinds 2024 wordt aangeboden door de Christelijke Hogeschool Ede (en mogelijk vanaf september 2025 ook in Dordrecht) en de gelijknamige opleiding die Hogeschool Viaa in september 2026 voornemens is om te starten in Zwolle.

Met beide hogescholen is op verschillende momenten contact geweest. Uitvoerig was het contact met de CHE, zowel op opleidingsniveau als op het niveau van het CvB, zowel telefonisch als per e-mail, vanaf januari 2025. Uit de contacten werd duidelijk dat de CHE de zorg had dat de opleiding in Ede studenten zou verliezen aan een vestigingsplaats in Nijmegen. Vanuit de HAN is kenbaar gemaakt dat men graag streeft naar samenwerking en de verwachting uitgesproken op basis van de ervaring met een verwante post-hbo-opleiding dat het verzorgingsgebied van de HAN voor de Ad POH vooral ligt in de directe omgeving van Nijmegen en de regio's Noordoost Brabant en Noord-Limburg, regio's van waaruit studenten niet snel zullen kiezen voor een opleiding in Ede.³ Uit het werkveldonderzoek is gebleken dat het overgrote deel van de respondenten inderdaad afkomstig is uit Nijmegen en directe omgeving en Noordoost Brabant en Noord-Limburg (zie paragraaf 3.1.5). De resultaten van het werkveldonderzoek zijn gedeeld met het CvB van CHE.⁴

Met Hogeschool Viaa is zowel in februari als juni 2025 contact geweest tussen opleidingscoördinatoren en op het niveau van de CvB's (). Viaa heeft in februari aangegeven in de toekomst graag met de HAN samen te werken.⁵ De HAN heeft Viaa geïnformeerd over haar voornemen een Ad POH te starten. Uit het contact is op geen enkel moment gebleken dat zij dit zorgwekkend vonden.

² Competentieprofiel Praktijkondersteuner Huisartsenzorg, p 11-18 (beschrijving CanMeds-rollen)

³ E-mail van (16 mei 2025). Zie bijlage 2: Correspondentie afstemming CHE en Viaa.

⁴ E-mailwisseling tussen (7 juli 2025). Zie bijlage 2.

⁵ E-mail van (23 juni 2025). Zie bijlage 2.

2.5 Analyse verwant (toekomstig) aanbod

Zoals aangegeven, zijn er twee sterk verwante opleidingen: de Ad POH die sinds 2024 wordt aangeboden door de Christelijke Hogeschool Ede (en mogelijk vanaf september 2025 ook in Dordrecht) en de gelijknamige opleiding die Hogeschool Viaa in september 2026 in Zwolle beoogt te starten.

Volgens de gegevens van de Vereniging Hogescholen heeft de deeltijdopleiding in Ede in september 2024 een instroom gehad van 24 studenten.

Tabel: Instroom Ad POH Christelijke Hogeschool Ede

Hogeschool	2024
CHE	24

Bron: Vereniging Hogescholen, dashboard instroom, inschrijvingen en diploma's

De CDHO vindt, zo blijkt uit eerdere adviezen, daarnaast de volgende Ad's zijdelings verwant: 'Management in de zorg', 'Zorg en technologie' en 'Ervaringsdeskundigheid in zorg en welzijn'. De CDHO vindt deze opleidingen zijdelings verwant omdat de inhoud, instroomdoelgroep en beroepen waar afgestudeerden van deze opleidingen voor in aanmerking komen overlap hebben met de voorgenoemde opleiding.

De Ad POH verschilt volgens de HAN echter op meerdere vlakken van bovengenoemde Ad-opleidingen. Deze verschillen zijn zichtbaar in de inhoud van de opleidingen, de doelgroep waarvoor ze bedoeld zijn en de functies waarop wordt voorbereid.

De Ad POH richt zich specifiek op de eerstelijnszorg, waarin de praktijkondersteuner een belangrijke rol speelt in de ondersteuning van de huisarts. De opleiding is sterk medisch georiënteerd en biedt verdieping in thema's als chronische ziekten (zoals diabetes en COPD), geestelijke gezondheidszorg, ouderenzorg en preventie. De doelgroep bestaat voornamelijk uit mbo-verpleegkundigen of doktersassistenten die zich willen specialiseren in de huisartsenpraktijk. Afgestudeerden worden opgeleid tot POH en gaan vaak direct aan de slag in een huisartsenpraktijk of gezondheidscentrum, waar zij zelfstandig spreekuren draaien en nauw samenwerken met de huisarts.

Daarentegen heeft de Ad-opleiding *Management in de zorg* een geheel andere focus, niet inhoudelijk gericht op zorgverlening, maar gericht op de organisatie van de zorg. De Ad Management in de zorg is gericht op professionals die zich willen ontwikkelen in een coördinerende of leidinggevende rol binnen zorgorganisaties. De inhoud van de opleiding draait om onderwerpen als organisatiekunde, verandermanagement, kwaliteit en bedrijfsvoering in de zorg. De doelgroep bestaat uit mensen met praktijkervaring in de zorg die willen doorgroeien naar een meer beleidsmatige of aansturende functie. Afgestudeerden komen terecht in functies zoals teamleider, coördinator of manager in de zorgsector.⁶

De Ad-opleiding *Zorg en technologie* legt de nadruk op de toepassing van technologische innovaties in de zorg. Studenten leren hoe zij technologische hulpmiddelen kunnen inzetten om de kwaliteit van zorg te verbeteren en hoe zij als brugfunctionaris kunnen optreden tussen zorgverleners, cliënten en

⁶ Zie bijvoorbeeld de opleidingsinformatie bij de HAN: [Inhoud Ad Coördinator Zorg & Dienstverlening deeltijd](#) En: [Management in de Zorg | Associate degree in deeltijd](#)

technologische ontwikkelingen. De doelgroep bestaat uit zorgprofessionals met interesse in technologie, en afgestudeerden vinden vaak werk als zorgtechnoloog of innovatiemedewerker in zorginstellingen.⁷

Tot slot richt de ad-opleiding *Ervaringsdeskundigheid in zorg en welzijn* zich op mensen met persoonlijke ervaring met psychische kwetsbaarheid, verslaving of andere ingrijpende levenservaringen, die deze ervaring willen inzetten in de ondersteuning van anderen. De inhoud van deze opleiding draait om herstelondersteunende zorg, empowerment, communicatie en de inzet van eigen ervaringskennis. Afgestudeerden worden vaak ingezet als ervaringsdeskundige in ggz-instellingen, maatschappelijke opvang of welzijnsorganisaties, waar zij een waardevolle aanvulling vormen op het professionele hulpverleningsaanbod.⁸

Kortom, de Ad POH is sterk inhoudelijk en medisch gericht op de eerstelijnszorg, terwijl de andere ad-opleidingen zich richten op management, technologische innovatie of ervaringskennis rondom psychische problematiek binnen de bredere zorg- en welzijnssector, terwijl de Ad POH sterk gericht is op somatische problematiek. Iedere opleiding bedient daarmee een andere doelgroep en leidt op tot specifieke functies die elk op hun eigen manier bijdragen aan de kwaliteit en innovatie van zorg en welzijn.

Op grond daarvan beschouwt de HAN deze opleidingen als niet verwant en laat ze daarom verder buiten beschouwing.

Verder bestaan er verschillende niet-geaccrediteerde programma's Praktijkondersteuner huisarts. Hogeschool Breederode biedt op verschillende plaatsen een opleiding Praktijkondersteuning Huisartsenzorg aan op NLQF-niveau 5, maar deze is onbekostigd en wordt niet aangeboden in de regio van de HAN.⁹ Hogeschool Capabel biedt een Praktijkondersteuner Huisartsenzorg (op Ad-niveau) aan, onbekostigd en evenmin in de regio van de HAN. Accreditatie door de NVAO wordt niet vermeld.¹⁰

Omdat dit geen Ad-opleidingen zijn in de zin van de WHW en de Regeling macrodoelmatigheid, zijn die hier buiten beschouwing gelaten.

2.6 Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

De HAN heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de instroomcijfers van het niet-geaccrediteerde programma Praktijkondersteuner Huisarts dat HAN zelf aanbiedt. Het aantal instromers in dit programma heeft sinds 2020 geschommeld tussen minimaal 13 en maximaal 20 studenten per jaar. Komend jaar hebben zich weer 15 mensen aangemeld.¹¹ Op grond van deze ervaringen verwacht de HAN een instroom van rond de 20-25 studenten, ook omdat de voorgenomen opleiding een bredere groep studenten kan opleiden en bekostigd is. Daarmee is de voorgenomen opleiding Ad POH zowel inhoudelijk als financieel aantrekkelijker dan de huidige post-

⁷ Zie bijvoorbeeld de informatie over deze opleiding bij Fontys: [Ad Zorg en Technologie voltijd | Fontys](#)

⁸ Zie bijvoorbeeld de informatie over deze opleiding bij de HAN: [Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn | HAN Nijmegen](#)

⁹ Zie: [Praktijkondersteuning Huisartsenzorg NLQF5](#)

¹⁰ Zie: [HBO Praktijkondersteuner Huisartsenzorg \(POH\) | 10 maanden](#)

¹¹ Stand op 1 juli 2025. E-mail van [REDACTED] Zie bijlage 3.

hbo-opleiding, dat dan mogelijk wordt afgebouwd. De verwachte instroom is met die van de Ad POH bij CHE (waar ook een post-hbo-opleiding bestaat). In het niet-geaccrediteerde programma wordt van mbo'ers gevraagd een extra module te doorlopen om deficiënties te repareren. De bredere positionering van de Ad POH maakt de opleiding bovendien aantrekkelijk voor een grotere doelgroep, wat de instroomverwachting versterkt.

Naast de instroomprognose op basis van het huidige aanbod van het niet-geaccrediteerde programma Praktijkondersteuner Huisarts, zijn er aanvullende argumenten te geven voor bovengenoemde instroom. Uit het werkveldonderzoek en de gesprekken met de vertegenwoordigers van het werkveld (zie paragraaf 3.1.5 en 3.1.6) blijkt dat er een toenemende druk is op de eerstelijnszorg door vergrijzing, complexere zorgvragen en huisartsentekorten. Praktijkondersteuners spelen een cruciale rol in het ontlasten van huisartsen en het waarborgen van toegankelijke zorg. De behoefte aan goed opgeleide POH's is structureel en groeiend, zoals ook blijkt uit rapporten van het NIVEL en andere gegevens over de arbeidsmarkt (zie paragraaf 3.1.1 tot en met 3.1.4).

Jaarlijks stromen ruim 4000 afgestudeerden van mbo-4 zorgopleidingen door naar het hbo, waarvan circa 90% daadwerkelijk instroomt in een vervolgopleiding op hbo-niveau (bron: ROA-AIS).

Tabel: MBO-niveau 4-(Gezondheids)zorg en welzijn-Totaal -vervolgopleiding

	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022
Vervolgopleiding op HBO niveau (%)	93	94	93	92	90
Gewogen aantal: vervolgonderwijs	4646	4740	4609	4481	4360
Ongewogen aantal: vervolgonderwijs	1534	1651	1632	1570	1422

Bron: ROA-AIS

De voorgenomen Ad POH benut dit potentieel effectief, zeker omdat het programma zich richt op een herkenbaar en praktijkgericht beroepsprofiel. Een marktaandeel van minder dan 1% is al voldoende voor een stabiele instroom, wat de haalbaarheid van de opleiding versterkt zonder andere opleidingen substantieel te belemmeren. Dit kan zeker mogelijk zijn, omdat er op dit moment maar twee andere instellingen een vergelijkbare bekostigde opleiding aanbieden. De HAN biedt met deze Ad-opleiding een regionaal alternatief, wat zeker voor een associate degree van belang is.

3 ONDERBOUWING AANVRAAG BEKOSTIGING

3.1 Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte

3.1.1 ROA

Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA), onderdeel van Universiteit Maastricht, heeft onderzoek gedaan naar de arbeidsmarkt tot 2028. De Ad POH is niet expliciet opgenomen in het onderzoek van ROA. Ad-opleidingen zijn ondergebracht in de bacheloropleidingen. Voor de Ad POH gaat het om de opleidingstype 'bachelor verpleeg- en verloskunde'. Als kanttekening geldt dat deze bachelor ook studenten opleidt voor andere arbeidsmarkten dan die van de Ad POH. Verder achten we ook de uitkomsten van opleidingstype mbo4 verpleegkunde en medische ondersteuning als relevant. Voor beide opleidingen geldt dat het ROA "enige knelpunten" voorziet.¹²

Als we kijken naar de prognoses voor de relevante beroepsgroep (medisch praktijkassistenten), dan blijkt dat het ROA hier voor 2028 grote knelpunten voorziet.¹³

3.1.2 UWV

Om deze generieke en landelijke uitkomsten meer regionaal te duiden is gebruik gemaakt van het onderzoeksgegevens van UWV. De meest recente cijfers zijn over het eerste kwartaal van 2025. Er is gekozen voor de regio's Midden-Gelderland, Rijk van Nijmegen, Noordoost-Brabant en Noord-Limburg en voor de beroepsgroepen Medisch praktijkassistenten en Gespecialiseerd Verpleegkundige. Voor beide groepen is de typering voor de genoemde regio's "zeer krap". Hierbij valt ook nog op dat de krapte in het Rijk van Nijmegen nog groter is dan in de andere drie arbeidsmarktregio's.¹⁴

Het tekort aan personeel in deze functies is een probleem dat al enige jaren duurt, blijkt uit een rapport van UWV uit 2020. Bij 77% van de huisartsenpraktijken en gezondheidscentra waren de vacatures moeilijk vervulbaar. De oorzaken die voor 20202 worden genoemd, zijn structureel van aard. Door de verschuiving naar eerstelijnszorg krijgen huisartsenpraktijken er taken bij. Bovendien krijgen zij te maken met zwaardere zorgvraag omdat mensen langer thuis wonen. Dit vergt dit meer samenwerking tussen huisartsenpraktijken, wijkverpleegkundige en ziekenhuizen. Om hierin te voorzien kunnen huisartsen bijvoorbeeld praktijkondersteuners inzetten (gespecialiseerd in somatiek, ggz, ouderen of jongeren). Betere loopbaanmogelijkheden en ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden worden genoemd als strategieën om personeel te behouden. Dit alles is in 2025 nog evenzeer, en sterker van toepassing dan in 2020.¹⁵ In 2025 schaarst UWV de POH onder de kansrijke beroepen.¹⁶

3.1.3 Aanvullende bronnen arbeidsmarkt

Aanvullend op de ROA- en UWW-uitkomsten zijn andere bronnen over de arbeidsmarkt van afgestudeerden van de beoogde Ad-opleiding geraadpleegd. Deze worden hieronder kort gepresenteerd.

¹² Rapportage Hobéon Ad POH HAN, p. 14. Zie bijlage 4.

¹³ Rapportage Hobéon, p. 15.

¹⁴ Rapportage Hobéon, p. 16-17.

¹⁵ UWV factsheet arbeidsmarkt zorg 2020, p. 1 en 4. Aangehaald in Rapportage Hobéon, p. 18.

¹⁶ Aangehaald in Rapportage Hobéon, p. 18.

¹⁶ Zie: [Kansrijke beroepen 2025-2026](#)

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg. Ondertekenaars van het IZA zijn onder meer overkoepelende organisaties van ziekenhuizen, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg.

Het IZA benadrukt de urgentie van goed toegeruste zorgprofessionals in de eerstelijnszorg vanwege de vergrijzing, toenemende complexiteit van zorgvragen en verschuiving van zorg naar de thuissituatie. In vrijwel alle zorgsectoren, waaronder de huisartsenzorg, wordt melding gemaakt van een groeiend tekort aan personeel, lange wachttijden en hoge werkdruk. Deze omstandigheden maken de inzet van breder opgeleide professionals, zoals de POH, noodzakelijk om de zorgvraag in de toekomst te kunnen blijven opvangen.¹⁷

Het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (NIVEL) voerde in 2023 een onderzoek uit naar de omvang en samenstelling van de POH-beroepsgroep in Nederland. De uitkomst was dat 8.997 personen als POH werkzaam zijn in de Nederlandse huisartsenzorg, waarvan 39% in twee of meer praktijken. Van de getelde en uniek geïdentificeerde personen vervult 62% de functie POH, 38% die van POH-GGZ. In 94% van de huisartspraktijken is minimaal één POH werkzaam, gemiddeld werken er 3,6 personen als POH in een huisartsenpraktijk. Op basis van een enquête (die voornamelijk door leden van de NVvPO is ingevuld) blijkt dat de POH diverse functiebenamingen en opleidingsachtergronden kent. De grootste groep werkt onder de functietitel 'praktijkondersteuner somatiek', 'POH-GGZ' of 'POH-Ouderenzorg' en bijna 70% heeft de 1- of 2-jarige POH-opleiding afgerond.

Ruim 20% van de deelnemende POH'ers gaf aan dat zij binnen 5 jaar zullen stoppen met het werk als POH, de helft vanwege pensionering, de andere helft vanwege een vervolgopleiding of de overstap naar een andere functie binnen de zorg.¹⁸

Als de komende 5 jaar 20% van ongeveer 9000 POH's stopt, zijn dat er ongeveer 1800, oftewel een vervangingsvraag van 360 per jaar.

Uit een onderzoek van NIVEL in 2024 naar de arbeidsmarkt van de Nederlandse huisartsenzorg blijkt een enorme werkdruk en de vrees voor een tekort. Het percentage praktijken dat aangaf dat huisartsen en doktersassistenten een hoge werkdruk ervaren was respectievelijk 77% en 67%. Daarnaast was het percentage praktijken dat een tekort verwachtte aan huisartsen en doktersassistenten respectievelijk 56% en 47%. Verder gaf 56% aan dat er bij ziekte van collega's meteen een groot probleem was en 17% dat door werkdruk het ziekteverzuim hoog was. Bij 60% was er in het afgelopen jaar sprake van een patiëntenstop door capaciteitsproblemen.¹⁹

3.1.4 Conclusie ROA, UWV en aanvullende bronnen

Uit de gegevens van ROA, maar vooral op basis van de informatie van het UWV en aanvullende bronnen blijkt de druk op de eerstelijnszorg groot is en dat dit ook wordt erkend door alle partijen binnen de zorgsector. De POH's zijn nodig om de druk te verlichten. Uit deze rapporten blijkt ook dat een grote groep POH's van plan is om binnen 5 jaar te gaan stoppen met het werk als POH, de helft vanwege pensionering, de andere helft vanwege een vervolgopleiding of de overstap naar een andere functie binnen de zorg. Er is een groot tekort aan POH's. De beoogde Ad-opleiding kan wellicht bijdragen aan het behoud van deze POH's voor de huisartspraktijken.

¹⁷ IZA, p. 5b en p.14 aangehaald in Rapportage Hobéon, p. 20.

¹⁸ Onderzoek NIVEL 2023, p. 5. Geciteerd in Rapportage Hobéon, p. 21.

¹⁹ Onderzoek NIVEL 2024, p. 4. Geciteerd in Rapportage Hobéon, p. 22.

3.1.5 Onderzoek onder werkgevers

De HAN heeft Hobéon gevraagd om een arbeidsmarktonderzoek uit te voeren naar de belangstelling voor afgestudeerden in de (regionale) arbeidsmarkt. Het onderzoek vond plaats in de periode van maart 2025 tot en met juni 2025 bij huisartsenpraktijken in de regio van de HAN.²⁰ Kerngegevens van het onderzoek:

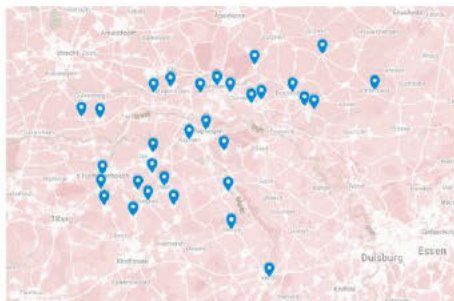
- respons: 104
- respons volledig ingevulde vragenlijsten: 50
- respondenten met invloed op aannamebeleid: 47

In het vervolg worden alleen de resultaten besproken van de 47 respondenten die invloed hebben op het aannamebeleid. De respondenten hebben vaak de functie van (praktijkhoudende) huisarts en (praktijk-) manager. In het rapport staat een overzicht van de functies die respondenten vervullen.²¹

Op basis van de functietitels stellen de onderzoekers vast dat de respondenten representatief en relevant zijn voor dit onderzoek. Op basis van de functies hebben de respondenten voldoende zicht op zowel operationeel als strategisch niveau, op trends in de verschillende relevante sectoren en de vraag naar afgestudeerden van de Ad-opleiding POH.²²

Gemiddeld zijn circa 10 fte werkzaam bij de organisaties van respondenten. De laagste score is 0,5 fte en de hoogste is 25 fte. Veel respondenten zijn gevestigd in de gemeenten van arbeidsmarktregio's: Rijk van Nijmegen, Noordoost-Brabant, Midden-Gelderland en Noord-Limburg.²³

Kaart: locaties waar respondenten gevestigd zijn:

Bron: Onderzoek Hobeon, p. 28.

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

- De respondenten herkennen de aanleiding van de verkenning voor de Ad-opleiding POH. Zij onderschrijven vooral de stelling dat: 'Persoonsgerichte zorg vraagt om meer generalistisch opgeleide professionals binnen de huisartsenzorg'. Ook de stelling: 'De transitie in de zorg van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' vraagt om een actieve participatie van zorgvragers in de zorgverlening' wordt positief gewaardeerd door de respondenten.

²⁰ De vragenlijst is opgenomen in Rapportage Hobéon, p. 70-72.

²¹ Rapportage Hobéon, p. 24 en 74.

²² Rapportage Hobéon, p. 25-26.

²³ Rapportage Hobéon, p. 27-28.

- Ook de noodzaak om meer generalistisch opgeleide professionals binnen de huisartsenzorg in te zetten werd herkend.
- Respondenten zijn bekend met de rol / functie van POH. Gemiddeld zijn 3,4 POH's in dienst bij de organisaties van de respondenten. Het gaat om in totaal 109 POH's bij de 47 respondenten. Deze respondenten geven aan dat zij bij lezen van het profiel vaak denken: continuïteit in het leveren van zorg, persoonsgerichte zorg, goed opgeleid en deskundig.
- De respondenten onderschrijven het belang van de CANMeds-rollen. Alle rollen hebben een goede score. De rol met de hoogste score is die van Zorgverlener. De rol van Organisator scoort het laagst, maar behaalt toch een behoorlijke score van 3,09 op een vijfpuntsschaal.
- Van de respondenten geeft 64% aan enige of grote behoefte te hebben aan professionals met het profiel van de Ad POH.
- Op korte termijn (tot 2 jaar) geeft 52% van de respondenten aan dat de behoefte aan professionals met het profiel van de Ad-opleiding zal stijgen. Volgens 46% van de respondenten zal dit gelijk blijven.
- Op middellange termijn (2 tot 5 jaar) verandert het beeld: 32% verwacht dat de behoefte zal stijgen en 66% verwacht dat de behoefte gelijk zal blijven. Terwijl op lange termijn 75% van de respondenten aangeeft dat de behoefte aan professionals met het profiel van de Ad-opleiding zal stijgen. 23% van de respondenten denkt dat de behoefte gelijk zal blijven.
- De respondenten geven ook aan hoeveel personen zij zouden willen aannemen. Voor de korte en middellange termijn (2027 t/m 2029) willen zij 18 tot 20 personen aannemen. In 2030 en 2031 willen ze 14 tot 18 personen aannemen.
- Volgens de respondenten is de belangrijkste toegevoegde waarde van de afgestudeerden Ad-opleiding: ontlasting van de huisarts, extra kracht die goed opgeleid is, een extra professional die geprotocolleerde zorg mag leveren.

Uit bovenstaande cijfers blijkt een vraag naar afgestudeerden die schommelt tussen de 14 en 20 afgestudeerden per jaar.²⁴

3.1.6 Gesprekken met vertegenwoordigers van het werkveld

Om de resultaten uit het kwantitatieve arbeidsmarktonderzoek beter te kunnen duiden zijn er twee digitale bijeenkomsten georganiseerd met relevante werkveldpartijen. Voorafgaand is aan alle gespreksdeelnemers een gespreksnotitie toegestuurd over het doel van het gesprek en met achtergrondinformatie over het initiatief van de HAN. Een senior adviseur van Hobéon trad op als gespreksleider van de twee werkveldbijeenkomsten. De eerste bijeenkomst vond plaats op woensdag 4 juni 2025 van 15.30-17.00 uur via MS Teams. Aan dit gesprek namen vier werkvertegenwoordigers deel.

De tweede bijeenkomst vond plaats op donderdag 19 juni 2025 van 15.30-17.00 uur via MS Teams. Aan dit gesprek namen vijf werkvertegenwoordigers deel: Inclusief de secretaris van de NVvPO hebben in totaal negen vertegenwoordigers van het werkveld deelgenomen aan de digitale bijeenkomsten.²⁵

²⁴ Rapportage Hobéon, p. 29-38.

²⁵ Rapportage Hobéon, p. 40.

Voorafgaand aan het gesprek kregen de deelnemers een gespreksnotitie.²⁶ De sessies startten met een presentatie over de Ad POH.²⁷

De deelnemers bevestigden zonder uitzondering dat de huisartsenzorg in Nederland onder toenemende druk staat door maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing, een toename van chronische aandoeningen en het beleid gericht op langer zelfstandig thuis wonen. Deze trends leiden tot een exponentiële stijging in de vraag naar eerstelijnszorg én tot complexere zorgvragen. Als gevolg hiervan groeit de behoefte aan goed opgeleide zorgprofessionals, in het bijzonder praktijkondersteuners huisartsenzorg (POH) en verpleegkundig specialisten.

Binnen de werkveldsessies gaven álle deelnemers aan deze ontwikkeling te herkennen en het belang van een structurele opleiding voor POH-rollen te onderschrijven. De huidige personeelscapaciteit schiet tekort om in deze groeiende zorgvraag te voorzien, zeker nu de complexiteit van zorgverlening vraagt om breder inzetbare professionals met generalistische competenties en medische basiskennis. Een POH met een associate degree (Ad) kan hierin een cruciale rol vervullen door de huisarts te ontlasten en kwalitatief hoogwaardige zorg te bieden in de eerste lijn. In het veranderende zorglandschap wordt een belangrijke rol toebedeeld aan de praktijkondersteuner (POH) om de huisarts te ontlasten. De gespreksdeelnemers geven aan dat er behoefte is aan professionals met een brede blik en het vermogen om met een 'helicopterview' te opereren om deze complexere zorgvragen op te pakken. Een doktersassistent is hier niet voldoende in bekwaam, de POH is dat wel.

De gespreksdeelnemers herkennen de toenemende regionalisering van de huisartsenzorg als een belangrijke ontwikkeling. Door de groeiende complexiteit van het zorglandschap is regionale samenwerking volgens hen essentieel, bijvoorbeeld richting zorgverzekeraars en wijkgerichte initiatieven. Tegelijkertijd leven er zorgen over de uitvoerbaarheid, gezien de hoge werkdruk en de wens om professionele autonomie te behouden.

Ook signaleert het werkveld een toenemende vraag naar eerstelijnszorg, mede door vergrijzing, toename van chronische aandoeningen en de verschuiving naar langer zelfstandig thuis wonen. Deze ontwikkeling leidt tot complexere zorgvragen, waarvoor een bredere inzet van zorgprofessionals nodig is. Hoewel de rol van de POH toeneemt, wordt met name een groeiende behoefte aan POH en verpleegkundig specialisten gezien.

De overgang van ketenzorg naar een meer integrale benadering wordt door de gespreksdeelnemers herkend als een duidelijke beweging binnen de zorg. Hoewel er nog onzekerheid bestaat over de exacte invulling, is er brede overeenstemming over het belang van generalistisch werken. Dit vraagt om professionals die zowel kennis van ketenzorg hebben als breed kunnen meebewegen met de behoeften van de individuele patiënt.²⁸

De competenties die de opleiding beoogt aan te leren, sluiten volgens de deelnemers goed aan bij de praktijkbehoeften. Naast een generalistisch profiel wordt er ook ruimte gezien voor nieuwe rollen, zoals een coördinerende functie binnen het POH-team of het vervullen van een rol als praktijkopleider.

²⁶ Rapportage Hobéon, p. 66-68.

²⁷ Presentatie werkveldessie Ad POH. Zie bijlage 5.

²⁸ Rapportage Hobéon, p. 41-42.

Daarmee draagt de opleiding niet alleen bij aan de kwaliteit van zorg, maar ook aan de versterking van het leerklimaat binnen huisartsenpraktijken.

De beroepstaken worden breed herkend en gewaardeerd door alle gespreksdeelnemers. Vooral op de taak 'samenwerken' en 'regievoering' reageren de gesprekspartners positief. Wel dient dit in verhouding te staan tot de regionalisering van de huisartsenzorg. De POH dient wel binnen de huisartsenpraktijk werkbaar te blijven. Andere belangrijke thema's binnen het beroepsprofiel, zijn onder andere: het zorgakkoord en de gevolgen daarvan, preventie cq. positieve gezondheid. Ook is volgens de gespreksdeelnemers consultvoering erg belangrijk voor een POH.

Medische kennis wordt door de gesprekspartners beschouwd als een noodzakelijke vereiste voor professionals die zij in dienst zouden nemen. Daardoor zien de gespreksdeelnemers weinig perspectief voor deze opleiding voor mensen die geen mbo-opleiding in het gezondheidszorgdomein hebben gevolgd. De deelnemers zien niet duidelijk wat voor toegevoegde waarde het heeft om iemand zonder medische voorkennis, een werkplek aan te bieden vanaf het begin van de opleiding.

Vanuit de beroepsvereniging wordt tijdens het gesprek waardering uitgesproken dat het hier een formele opleiding zou betreffen. Binnen het werkveld leeft het vertrouwen dat afgestudeerde Ad POH's over de juiste competenties zullen beschikken om bepaalde taken zelfstandig en bekwaam uit te voeren - een vooruitzicht dat met enthousiasme wordt ontvangen.²⁹

Hoewel bij- en nascholing essentieel blijft, zou deze toekomstige Ad-opleiding bijdragen aan betere voorbereiding van professionals op hun rol in de eerstelijnszorg. Het werkveld benadrukt daarbij het belang van toetsbare competenties en een opleidingsstructuur die het vermogen tot zelfstandig en kritisch handelen ontwikkelt.

De gespreksdeelnemers onderstrepen dat er binnen de huisartsenzorg behoefte is aan nascholingsmogelijkheden voor professionals op mbo 4-niveau. Hoewel het zelf opleiden van medewerkers organisatorisch lastig is vanwege tijdsdruk en personeelstekort, wordt het aanbieden van een deeltijd- of duale Ad-opleiding gezien als een waardevol middel om medewerkers te binden en door te laten groeien. Kijkend naar de vraag binnen de huisartsenzorg is er duidelijk behoefte aan zowel deeltijd- als duale scholingsroutes, afhankelijk van de organisatie en context. Het ontwikkelperspectief staat daarbij centraal, waarbij zowel deeltijd als duaal als passende routes worden beschouwd.

Over de kwantitatieve behoefte zijn de gespreksdeelnemers het ook eens, deze is duidelijk aanwezig. Dit blijkt uit het feit dat:

- alle deelnemers het belang van de opleiding onderschrijven
- een aantal deelnemers aangeeft dat zij assistenten in dienst hebben die recent een opleiding hebben gevolgd en zien deze Ad-opleiding als een manier om eigen personeel (zoals doktersassistenten) duurzaam te binden en door te ontwikkelen
- er zowel behoefte is aan deeltijd- als duale opleidingsroutes, om te kunnen inspelen op de personele situatie en ontwikkelbehoeften binnen praktijken
- de gespreksdeelnemers eigen medewerkers motiveren voor deze opleiding om kennis en vaardigheden op te doen; de opleiding zou een mooie aanvulling zijn voor eigen medewerkers.

²⁹ Rapportage Hobéon, p. 43-46.

De vier vertegenwoordigers van de huisartsenzorg uit de 2e sessie hebben concreet aangegeven dat ze 6 eigen medewerkers hebben die de opleiding zouden willen volgen.³⁰

Op 19 juni 2025 heeft er nog een gesprek plaatsgevonden vanuit de HAN met twee vertegenwoordigers van huisartsencoöperatie Syntein, met als werkgebied Noordoost-Brabant en de kop van Noord-Limburg, beiden met invloed op het aannamebeleid. Hier schat men de komende 5 jaar elk jaar een POH te zullen aannemen.³¹

3.1.7 Conclusie uit gesprekken met vertegenwoordigers werkveld

De belangrijkste conclusies uit de gesprekken met vertegenwoordigers van het werkveld zijn:

- De gesprekspartners onderschrijven de trends in de arbeidsmarkt van huisartsenzorg. Het werkveld signaleert een toenemende vraag naar eerstelijnszorg, mede door vergrijzing, toename van chronische aandoeningen en de verschuiving naar langer zelfstandig thuis wonen.
- Deze ontwikkeling leidt tot complexere zorgvragen, waarvoor een bredere inzet van zorgprofessionals nodig is. Hierdoor ontstaat een groeiende behoefte aan POH's en verpleegkundig specialisten.
- Het initiatief voor deze opleiding krijgt de steun van de beroepsvereniging.
- Respondenten herkennen zich in de beroepstaken, het opleidingsprofiel en vormgeving van het onderwijsprogramma van de Ad POH als duale opleiding. Zij vinden dat het geschetste profiel en het onderwijsprogramma goed aansluit bij hun behoeften. Naast een generalistisch profiel wordt er ook ruimte gezien voor nieuwe rollen, zoals een coördinerende functie binnen het POH-team of het vervullen van een rol als praktijkopleider.
- Met name bij assistenten met aantoonbare kwaliteit en motivatie wordt de opleiding als een kans gezien om talent te behouden en door te laten groeien binnen de organisatie. Deze professionele ontwikkeling draagt niet alleen bij aan betere zorg, maar ook aan de binding tussen medewerker en praktijk. Tegelijkertijd realiseren praktijken zich dat deelname aan de opleiding tijdelijk tot krapte op andere plekken kan leiden.
- Er wordt een toezegging gedaan om studenten van de opleiding aan te nemen. Dit is van belang omdat slechts een van de deelnemers aan deze gesprekken, ook respondent in de enquête onder werkgevers (huisartsengroep Grave).

3.2 Eindconclusie werkveldbehoefte

Uit de resultaten van zowel de gesprekken met vertegenwoordigers van het werkveld als de enquête blijkt dat er in de regio Arnhem-Nijmegen een duidelijke en groeiende vraag is naar afgestudeerden van deze Ad-opleiding. Het werkveld erkent de toegevoegde waarde van deze nieuwe duale opleidingsroute en herkent zich in de eindkwalificaties en rollen zoals vastgelegd in het opleidingsprofiel.

De ontwikkelingen in de zorg, waaronder het Integraal Zorgakkoord (IZA), leiden tot een toenemende druk op de eerstelijnszorg. Door vergrijzing, de wens tot passende zorg en het streven dat mensen

³⁰ Rapportage Hobéon, p. 47-51.

³¹ Gespreksverslag HAN-Syntein (19 juni 2025), zie bijlage 6.

langer thuis blijven wonen, worden huisartsenpraktijken geconfronteerd met steeds complexere zorgvragen. Tegelijkertijd kampt de sector met een tekort aan zorgprofessionals. Generalistisch opgeleide professionals, zoals de Ad POH, worden gezien als belangrijke versterking voor deze sector. Ook is er een duidelijke behoefte aan om- en bijscholing van bestaande medewerkers. Praktijkondersteuners in opleiding worden gezien als een kans om intern talent te behouden

Uit een enquête onder 47 respondenten – werkzaam in relevante functies zoals huisarts, praktijkmanager of in een huisartsenorganisatie – blijkt dat er zowel op korte als lange termijn behoefte is aan professionals met het profiel van de Ad POH. Men waardeert het generalistische karakter van de opleiding en ziet vooral toegevoegde waarde in het ontlasten van de huisarts en het bieden van continuïteit in de zorg. De meeste respondenten verwachten een stijgende behoefte en geven aan dat zij in de komende jaren tussen de 32 en 38 nieuwe medewerkers met dit profiel willen aannemen. Daarnaast is er in de gesprekken met het werkveld een behoefte gebleken aan 11 nieuwe medewerkers in de komende jaren.

Hiermee bevestigt het onderzoek dat de Ad-opleiding POH goed aansluit bij de arbeidsmarktontwikkelingen en de behoefte in de regio. Zowel beleidsmatig als praktisch wordt de opleiding als relevant en waardevol beschouwd.³²

3.3 Noodzaak tot start nieuwe opleiding

Zoals gezien staat de huisartsenzorg in Nederland onder toenemende druk door maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing, een toename van chronische aandoeningen en het beleid gericht op langer zelfstandig thuis wonen. Deze trends leiden tot een exponentiële stijging in de vraag naar eerstelijnszorg én tot complexere zorgvragen. Als gevolg hiervan groeit de behoefte aan goed opgeleide zorgprofessionals, in het bijzonder praktijkondersteuners huisartsenzorg (POH) om de huisarts te ontlasten, als professionals met een brede blik en het vermogen om met een 'helicopterview' te opereren om deze complexere zorgvragen op te pakken.

Een tweejarige opleiding op NLQF-niveau 5 biedt de noodzakelijke verdieping om deze vaardigheden te ontwikkelen en de POH optimaal voor te bereiden op de complexe zorgbehoeften van de toekomst. Dit benadrukt de noodzaak voor een opleiding van twee jaar op NLQF-niveau 5, in plaats van de huidige éénjarige post-hbo-opleiding, of de korte opleidingen die private opleiders aanbieden.

De HAN heeft nog geen verwante Ad, waarmee in de behoefte van het werkveld zou kunnen worden voorzien. Zoals aangegeven in paragraaf 4 kunnen de Ad's Management in de Zorg of Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn niet in deze behoefte voorzien. Deze wijken inhoudelijk te veel af om in de opleidingsbehoefte te kunnen voorzien waar de Ad POH zich op richt.

Bovendien is de vraag vanuit de arbeidsmarkt dermate groot dat het aanbieden van de beoogde nieuwe opleiding noodzakelijk is. Opleidingen in Ede, Zwolle of Dordrecht, zoals VIAA en de CHE aanbieden of van plan zijn deze aan te bieden, sluiten inhoudelijk wel op deze behoefte aan, maar sluiten niet aan op de behoefte in de regio van de HAN. Daarom zijn wij van mening dat een vestigingsplaats in Nijmegen doelmatig is. Bovendien hebben de opleidingen in Ede, Zwolle en Dordrecht een sterke Christelijke inslag, wat bovengemiddeld studenten zal trekken die zich daardoor aangesproken voelen. De HAN

³² Rapportage Hobéon, p. 54-59.

daarentegen is levensbeschouwelijk neutraal en richt zich daarmee op een bredere doelgroep studenten..

3.3.1 Aansluiting instellingsprofiel HAN

De voorgenomen Ad POH past goed bij het HAN-zwaartepunt Sociaal: het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen (Fair Health). In 'fair health' werkt de HAN "aan het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Bijvoorbeeld door onze toekomstige professionals te leren hoe je omgaat met laaggeletterden. En door te onderzoeken hoe mensen in kwetsbare posities gezond kunnen leven, wonen en werken."³³

Daarnaast sluit de Ad POH ook aan op een aantal strategische doelen van de HAN:

- *Flexibel onderwijs*: de opleiding is modulair opgebouwd en combineert werkplekleren met online en klassikale leeractiviteiten en biedt hiermee een praktijkgerichte leerroute aan die goed aansluit op de behoeften van mbo-doorstromers die zich verder willen ontwikkelen.
- *Duurzame verbindingen met het werkveld*: studenten brengen actuele praktijkvraagstukken in vanuit hun eigen werkomgeving. Hierdoor ontstaat een directe wisselwerking tussen onderwijs en beroepspraktijk. Daarnaast wordt tijdens de ontwikkeling en uitvoering van de opleiding nauw samengewerkt met werkveldpartners.
- *Leven lang ontwikkelen*: de opleiding stimuleert studenten om zich blijvend te ontwikkelen, ook na het behalen van hun diploma. Door de structurele aandacht voor lerend vermogen en persoonlijke groei worden zij voorbereid op een loopbaan waarin continue ontwikkeling vanzelfsprekend is, zowel via werkplekleren over formele vervolgopleidingen zoals het post-hbo-aanbod van de HAN De Ad POH biedt mogelijkheden voor (verkorte) doorstroom naar een verwante bacheloropleiding zoals Verpleegkunde.³⁴

De HAN wil dit met name doen in de regio, op basis van de opvatting dat het hbo een sleutelrol speelt in "regionale kennisecosystemen", die bijdragen "aan de profilering van de regio en kennisontwikkeling en -circulatie [...] bevorderen door het verbinden van onderzoek, onderwijs en werkveld."³⁵

De regionale verbinding blijkt ook dat het strategische doel van de HAN op het gebied van "duurzame verbindingen". Hierbij gaan we "duurzame verbindingen aan met onze studenten en onze omgeving." Dit is gericht op het leveren van meerwaarde "met en in de regio", wederom om een rol te spelen in "het regionale kennisecosysteem."³⁶

In het belang van een goede regionale spreiding is gekeken of de voorgenomen Ad POH zou passen bij een andere hogeschool in de omgeving van de HAN, en of de profielen van Hogeschool Viaa en de Christelijke Hogeschool Ede de bestaande Ad's POH ook aantrekkelijk maken voor studenten uit de regio van de HAN.

3.3.2 Hogeschool Viaa

Hogeschool Viaa definieert zichzelf als een "kleinschalige, christelijke hogeschool."³⁷ In een "Identiteitsdocument" wordt hier verder op in gegaan: "Hogeschool Viaa heeft als grondslag de Bijbel.

³³ Koersbeeld 2022-2028, p. 9. Zie bijlage 7.

³⁴ Koersbeeld, p. 26-28.

³⁵ Koersbeeld, p. 13.

³⁶ Koersbeeld, p. 27.

³⁷ Zie: <https://www.viaa.nl/hogeschool-viaa/>

Zij erkent deze als het betrouwbare en geïnspireerde Woord van God, zoals dat verwoord is in het gereformeerde belijden en zij beschouwt de Apostolische Geloofsbelijdenis als een betrouwbare samenvatting van de Bijbel. Medewerkers, bestuurders en toezichthouders willen hun leven bouwen op die grondslag.³⁸ Even verderop wordt de missie van Hogeschool Viaa omschreven als 'als je gelooft in je werk', waarmee bedoeld wordt "dat we geloven in Jezus Christus en dat we Hem willen navolgen, ook in ons werk. Hij is de enige weg (via) naar de liefde van God."³⁹

Volgens het strategisch plan heeft Viaa vier ambities:

- Hogeschool Viaa heeft een christelijk, veilig en gastvrij klimaat. Van daaruit leiden wij bezielde professionals op, dienstbaar aan de samenleving.
- Hogeschool Viaa staat bekend om haar expertise op het gebied van zingeving en interprofessioneel werken. Ook intern zijn we gericht op het werken met en leren van elkaar.
- Hogeschool Viaa vergroot haar impact door een krachtige verbinding met het werkveld. Deskundigheid en innovatie zijn duidelijk zichtbaar in onderwijs, onderzoek en dienstverlening.
- Het onderwijsaanbod is uitdagend voor studenten én professionals. Door flexibilisering en digitalisering maakt zij het onderwijs gevarieerder en is er meer keuzevrijheid.⁴⁰

3.3.3 Christelijke Hogeschool Ede

In het Instellingsplan 2021 – 2027 'Proef de toekomst', van de Christelijke Hogeschool Ede staat:

"De Christelijke Hogeschool Ede is een hogeschool die zich onderscheidt door zijn christelijke identiteit en kleinschaligheid. We ontmoeten elkaar op een aantrekkelijke campus midden in Nederland of in Dordrecht, verzorgen delen van ons onderwijs online en door Nederland heen en zijn tegelijkertijd verbonden met het internationale veld van christelijk hoger onderwijs. De CHE wortelt in het christelijk geloof. Dat zie je terug in de dagelijkse praktijk op school. We leven vanuit de Bijbel en ons geloof in Christus. We oefenen ons in het benutten van christelijke kernwaarden als liefde, genade, vergeving, respect, rechtvaardigheid en creativiteit. We verkennen continu hoe deze waarden vragen om een antwoord in een veranderende arbeidsmarkt en samenleving. We onderkennen de mogelijkheden en beperkingen van onze menselijkheid. We stellen menswaardigheid en medemenselijkheid in het handelen centraal: we worden mens in het aangezicht van de ander."⁴¹ Het leven lang samen het werkveld leren en ontwikkelen één van de drie strategische opgaven. Belangrijke onderdelen hiervan zijn het samen met het werkveld ontwikkelen van onderwijs, het bijdragen aan innovatie en het bijdragen aan de ontwikkeling van het werkveld.⁴²

³⁸ Identiteitsdocument, p. 2, Voor het document, zie: [Hogeschool-Viaa-Identiteitsdocument.pdf](#)

³⁹ Identiteitsdocument, p. 3.

⁴⁰ Strategische koers 2021-2025. p.5-8. Zie: [Strategische Koers Hogeschool Viaa](#)

⁴¹ Instellingsplan CHE, p. 8. Zie: <https://www.che.nl/instellingsplan-2021-2027>

⁴² Instellingsplan CHE, p. 13-14,

3.3.4 Van Hall Larenstein

Van Hall Larenstein richt zich op het bevorderen van vier transities: klimaatverandering, duurzame landbouw en veeteelt, duurzaam waterbeheer, een duurzame leefomgeving met biodiversiteit en biodiversiteit.⁴³ Dit vertaalt deze hogeschool ook naar het onderwijs.⁴⁴

3.3.5 Zuyd Hogeschool

Zuyd Hogeschool stelt een aantal beloftes centraal, waaronder eigentijds, relevant en studeerbaar onderwijs, een breed en passend onderwijsaanbod voor studenten en professionals, en versterking van de positie van hogeschool als kennisinstelling binnen en buiten de regio.⁴⁵

Volgens het eigen strategisch plan hecht Zuyd Hogeschool aan “het verbinden van onderwijs en onderzoek met het werkveld. Binnen stages, innovatieprojecten, onze living labs en onderwijs op de Brightlands-campusen. We breiden ons praktijkgericht onderzoek op de campusen uit. Samen met onze regionale partners dragen we bij aan baanbrekende innovaties.”⁴⁶ Buiten de regio betekent in de context van Zuyd Hogeschool met name van betekenis zijn voor de Euregio.⁴⁷ Inhoudelijk kiest Zuyd Hogeschool over vier transitiethema’s: gezonde samenleving, waardevolle wijken, circulair produceren en toekomstbestendig bedrijfsleven.⁴⁸

3.3.6 Fontys Hogeschool

Fontys omschrijft zich als “een multidisciplinaire hogeschool in het zuiden van Nederland. Samen met én voor het (regionale) werkveld verzorgen wij hoogwaardig hoger beroepsonderwijs en voeren we innovatief praktijkgericht onderzoek uit. Op deze manier dragen we bij aan de ontwikkelkracht van een vitale, inclusieve en duurzame samenleving.”⁴⁹ In het strategisch plan geeft Fontys wel aan dat ‘future proof healthcare’ een van hun zwaartepunten is voor de periode 2020-2025⁵⁰ en dat men een wendbare organisatie wil zijn, waarin onder meer onderzoek en onderwijs nauw met elkaar verbonden zijn.⁵¹

3.3.7 Avans

Avans beoogt “wendbare en veerkrachtige professionals opleiden, die zich een leven lang ontwikkelen en bijdragen aan een duurzame toekomst.” Avans ziet een omgeving “die continu in beweging is en nooit stilstaat. Dat vraagt volgens Avans om “flexibiliteit en samenwerken (...) met ondersteuning van data en technologie”, om “van waarde te blijven voor studenten, het werkveld én de samenleving.”⁵²

Avans wil professionals opleiden “die klaar zijn voor de wereld van morgen. Een wereld die in een steeds sneller tempo verandert, waarbij de banen van vandaag anders zijn dan die van morgen. Dat

⁴³ Instellingsplan Van Hall Larenstein 2022-2025, p. 12. Zie: [Instellingsplan Hogeschool Van Hall Larenstein 2022-2025 by Hogeschool Van Hall Larenstein - Issuu](#)

⁴⁴ Instellingsplan Van Hall Larenstein 2022-2025, p. 18.

⁴⁵ Strategie Zuyd Hogeschool 2023-2028, p. 7. Zie: [strategie.pdf](#)

⁴⁶ Strategie Zuyd Hogeschool 2024-2028, p. 19.

⁴⁷ Strategie Zuyd Hogeschool 2024-2028, p. 16.

⁴⁸ Strategie Zuyd Hogeschool 2024-2028, p. 20.

⁴⁹ Strategisch plan Fontys 2021-2025, p. 9. Zie: [Brochure-Strategisch-Plan-NL-versie.htm](#)

⁵⁰ Strategisch plan Fontys 2020-2025, p. 25.

⁵¹ Strategisch plan Fontys 2020-2025, p. 39.

⁵² Zie: [Organisatie Avans Hogeschool | Avans Hogeschool](#)

vraagt om wendbare en veerkrachtige professionals, die zich makkelijk kunnen aanpassen aan een veranderende omgeving en arbeidsmarkt. Professionals die met een lerende, onderzoekende en ondernemende houding het verschil maken in én voor een duurzame samenleving.”⁵³

3.4 Conclusie vergelijking instellingsprofielen

Uit het bovenstaande overzicht trekken wij de volgende conclusies:

- De Ad POH past goed bij de profielen van CHE en Viaa, maar de sterk Christelijke inslag zal veel potentiële studenten in de regio van de HAN niet aanspreken. Bovendien zal een deel van de beoogde studenten ook de geografische afstand naar de CHE te groot vinden.
- Van Hall Larenstein heeft veel minder een focus op het type transitie waar de HAN de Ad POH aan verbindt.
- De HAN en Zuyd Hogeschool delen de oriëntatie op de omliggende regio en thema's over toekomstbestendigheid en een gezonde samenleving. Daarmee zou de voorgenomen opleiding Ad POH ook goed passen bij Zuyd Hogeschool, maar vestiging bij de HAN heeft een meerwaarde voor de regio van de HAN, die een opleiding met vestigingsplaats in Heerlen of Venlo niet zou hebben. Zuyd richt zich meer op de (Eu)regio in een gebied ten zuiden van de HAN.
- Avans kiest inhoudelijk voor een zeer generiek profiel. Men zou kunnen betogen dat de Ad POH voor Avans een middel zou zijn om zich aan te passen aan belangrijke veranderingen in haar omgeving. Een Ad POH in Den Bosch, Tilburg, Breda of Roosendaal geen toegevoegde waarde hebben voor de regio van de HAN.
- De HAN en Fontys delen de aandacht voor een vitale samenleving, maar evenals Zuyd richt ook Fontys zich op de regio ten zuiden van het verzorgingsgebied van de HAN.

Onze slotconclusie is dan ook dat vestiging van de voorgenomen Ad POH inhoudelijk ook bij enkele andere hogescholen in de omgeving van de HAN te verdedigen is, maar aangezien deze hogescholen ook een sterke regionale gerichtheid in hun profiel hebben opgenomen, is voor een ruime regio in Zuid-Oost-Nederland onderbrenging van de Ad POH bij de HAN van een grote meerwaarde die niet gerealiseerd zou worden door vestiging van de opleiding bij een van de andere hier besproken hogescholen. Het werkveldonderzoek maakt de inbedding in de regio ook nog eens duidelijk.

⁵³ Zie: [Ambitie 2025 | Avans Hogeschool](#)

4 ONDERBOUWING VAN VOORGESTELDE RIO- EN ISCED-INDELING

4.1 Voorstel RIO-indeling

Gezien de indeling van de sterk verwante opleidingen bij VIAA en de Christelijke Hogeschool Ede stelt de HAN voor dat dat de voorgenomen opleiding ook het beste past in het RIO-onderdeel 'Gezondheidszorg'. De inhoud van de voorgenomen opleiding sluit het beste aan op dit onderdeel.

4.2 Voorstel ISCED-indeling

Gezien de indeling van de sterk verwante opleidingen bij VIAA en de Christelijke Hogeschool Ede stelt de HAN voor dat dat de voorgenomen opleiding ook het beste past in de ISCED-rubriek 'medische assistentie' (91302). De inhoud van de voorgenomen opleiding past het beste in deze rubriek.

5 BIJLAGEN

1. Praktijkondersteuner Huisartsenzorg (juni 2025)
2. Correspondentie afstemming CHE en Viaa
3. Instroom post-hbo traject
4. Rapportage Hobéon Ad POH HAN
5. Presentatie werkveldsessie Ad POH HAN
6. Verslag 19 juni 2025 HAN Syntein over Ad POH
7. HAN Koersbeeld (2022-2028)

**OPEN UP
NEW HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.**